

**ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ**

Αριθμός Απόφασης

8 /2017

Η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 15 Ν. 1264/1982

Συγκροτήθηκε από την Πρόεδρο Πρωτοδικών Αθηνών Καλλιόπη Ζήκου, τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Αττικής Ιωάννη Ανδρεαδέλλη, τον εκπρόσωπο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. Γεώργιο Μαθιόπουλο και τη γραμματέα του Πρωτοδικείου Αθηνών Ελευθερία Μαχαίρα.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριο του Πρωτοδικείου Αθηνών, στις 25 Σεπτεμβρίου 2017, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ: 1. Μαριάνθης Μισαηλίδου, κατοίκου Αγίας Παρασκευής Αττικής, δικαστικής υπαλλήλου Πρωτοδικείου Αθηνών και Αντιπροέδρου της Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδος (Ο.Δ.Υ.Ε.), 2. Γεωργίου Κουφογιώτη, κατοίκου Αγίας Μαρίας Ηλιούπολης Αττικής, δικαστικού υπαλλήλου Πρωτοδικείου Αθηνών και Μέλους Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδος (Ο.Δ.Υ.Ε.), που εμφανίσθηκαν με την πληρεξούσια δικηγόρο Μαρία - Μαγδαληνή Τσίπρα και 3. Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδος (Ο.Δ.Υ.Ε.), που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Μιλτιάδη Βεντούρη, ο οποίος εμφανίσθηκε με την ίδια ως άνω πληρεξούσια δικηγόρο.

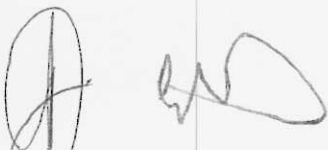
ΤΟΥ ΚΑΘ' ΟΥ: Ελληνικού Δημοσίου, που εδρεύει στην Αθήνα κι εκπροσωπείται νόμιμα από τον υπουργό Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το οποίο εκπροσωπήθηκε από την δικαστική πληρεξούσια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Ελευθερία Χριστοπούλου.

Οι αιτούντες ζητεί να γίνει δεκτή η από 18.7.2017 αίτησή τους, που κατατέθηκε στο κατάστημα του Πρωτοδικείου Αθηνών με αριθμό κατάθεσης 3/19.7.2017, ορίσθηκε για τη συζήτησή της η δικάσιμος αυτή και γράφτηκε στο έκθεμα.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν να γίνουν αυτοί δεκτοί.

**ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟ**

1. Το άρθρο 17 του Ν. 1264/1982, πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 19 παρ. 1 Ν. 4472/2017 (ΦΕΚ Α' 74/19.5.2017), προέβλεπε ότι: «1. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, των ελεγκτικών επιτροπών και τους αντιπροσώπους των πρωτοβάθμιων στις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Την ίδια υποχρέωση έχει για τα διοικητικά συμβούλια, τις ελεγκτικές επιτροπές και τους αντιπροσώπους των δευτεροβάθμιων στις τριτοβάθμιες, όπως και για τα διοικητικά συμβούλια και τις ελεγκτικές επιτροπές των τριτοβάθμιων οργανώσεων. 2. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να παρέχει: α) Στα μέλη της Εκτελεστικής επιτροπής της πιο αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, άδεια απουσίας, όσο χρόνο διαρκεί η θητεία της. β) Στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο αντιπροσωπευτικών δευτεροβάθμιων οργανώσεων, άδεια απουσίας έως 9 μέρες το μήνα και έως 15 για τον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, Γεν. Γραμματέα και Ταμία. γ) Στους Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, Γενικό Γραμματέα των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, άδεια απουσίας έως 5 μέρες το μήνα, αν τα μέλη τους είναι 500 και πάνω και ως τρεις μέρες, αν είναι λιγότερα. δ) Στους αντιπροσώπους στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις, άδεια απουσίας για όλη τη διάρκεια συνεδρίων που συμμετέχουν. 3. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 2 άδειες απουσίας περιορίζονται σε τριάντα (30) μέρες το χρόνο, για τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, αλλιώς του Προεδρείου των μη αντιπροσωπευτικών τριτοβάθμιων οργανώσεων και στο 1/3 του αναφερόμενου στα εδάφια β και γ χρόνου προκειμένου για την αμέσως επόμενη, της πιο αντιπροσωπευτικής, οργάνωση. 4. Ο χρόνος απουσίας των εργαζομένων κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου θεωρείται χρόνος πραγματικής εργασίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την εργασιακή και ασφαλιστική σχέση, εκτός από το δικαίωμα λήψεως αποδοχών για τον αντίστοιχο χρόνο. Οι ασφαλιστικές εισφορές

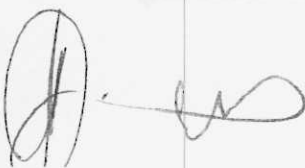

2° φύλλο της υπ' αριθ. Θ /2017 απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Προστασίας Συνδικαλιστικών Ελευθεριών και Δικαιωμάτων Δημοσίων Υπαλλήλων.

=====

συνδικαλιστικών στελεχών για τον χρόνο της συνδικαλιστικής άδειάς τους καταβάλλονται από την οργάνωσή τους. 5. Για κάθε διαφωνία σχετική με την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου αποφασίζει, ύστερα από αίτηση της μιας ή της άλλης πλευράς, η Επιτροπή του άρθρου 15 αυτού του νόμου». Κατά το άρθρο 30 του ίδιου νόμου «1. Ο νόμος αυτός, όπως είναι εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 3 - 10, 16 παρ. 7 - 9, 22 παρ. 1 και 2, 24 και 27, εφαρμόζεται με τις ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται παρακάτω ανάλογα και στους έμμισθους πολιτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου, με εξαίρεση τους υπαλλήλους της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), όπως και στους μόνιμους ή με θητεία υπαλλήλους των Οργανισμών τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των εκκλησιαστικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ακόμη δε και στους υπαλλήλους με σχέση ιδιωτικού δικαίου που κατέχουν οργανικές θέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 3 του Συντάγματος. 2. Για την επέκταση της κατά την προηγούμενη παράγραφο εφαρμογής, ως εργαζόμενοι λογίζονται και οι δημόσιοι υπάλληλοι, όπου στον παρόντα νόμο αναφέρονται οι λέξεις εργοδότης, επιχείρηση, εκμετάλλευση με τον όρο αυτό νοούνται και το Δημόσιο και τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα με τις αρμόδιες υπηρεσίες τους. Όπου γίνεται λόγος για Εργατικό Κέντρο, η μνεία δεν αφορά τους δημοσίους υπαλλήλους. 3. ... 4. ... 5. ... 6. Η επιτροπή του άρθρου 15 του νόμου αυτού όταν πρόκειται για δημοσίους υπαλλήλους αποτελείται: α) Από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών της περιφέρειας όπου παρέχει τις υπηρεσίες του ο υπάλληλος ή Πρωτοδίκη ή Ειρηνοδίκη που ορίζεται απ' αυτόν, με την αναφερόμενη στο άρθρο 11 σειρά, για ετήσια θητεία, β) Από έναν υπάλληλο, που ορίζει ο Υπουργός Προεδρίας Κυβερνήσεως, ύστερα από συνεννόηση με τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, γ) Από έναν εκπρόσωπο των υπαλλήλων, που υποδεικνύει η πιο αντιπροσωπευτική τριτοβάθμια οργάνωση της χώρας. ...». Αρχικά οι ανωτέρω συνδικαλιστικές άδειες ήταν μη αμειβόμενες (βλ. Ι. Κουκιάδης, Εργατικό Δίκαιο, Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις, τ. 1, σελ. 411' Σ. Βλαστός,

Επίτομο Εργατικό Δίκαιο, παρ. 391, σελ. 420' Γ. Λεβέντης, Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο, 1996, σελ. 354' ΓνμδΝΣΚ 21/2008, Τ.Ν.Π. ΝΟΜΟΣ). Στη συνέχεια, με το άρθρο 22 παρ. 5 του Ν. 1400/1983 ορίσθηκε ότι «Για τους υπαγόμενους στο άρθρο 30 του Ν. 1264/1982 υπαλλήλους, οι από το άρθρο 17 του ίδιου νόμου προβλεπόμενες συνδικαλιστικές άδειες είναι με αποδοχές». Επίσης, με το άρθρο 6 Ν. 2224/1994 «Συνδικαλισμός, υγιεινή - ασφάλεια, ΟΑΕΔ, ΟΕΚ κλπ. εργατ. διατάξεις» προβλέφθηκε ότι «...3. Χορηγούνται συνδικαλιστικές άδειες: α) στα μέλη της Διοίκησης της πλέον αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, β) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν μέχρι 1500 ψηφίσαντα μέλη, δεκαπέντε (15) ημέρες το μήνα, γ) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν από 1501-10000 ψηφίσαντα μέλη, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του, δ) στον Πρόεδρο και Γενικό Γραμματέα των Εργατικών Κέντρων και Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτό οργανώσεις έχουν άνω των 10000 ψηφισάντων μελών για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους. Οι ημέρες αυτές είναι πληρωνόμενες. ε) στα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Γραμματείας της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους (το τελευταίο εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 34 Ν. 2956/2001, Φ.Ε.Κ. Α 258/6.11.2001). 4. α. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των υπαλλήλων του άρθρου 30 του ν. 1264/1982 (Φ.Ε.Κ. 79 Α). ...». Με το άρθρο 19 του πρόσφατου Ν. 4472/2017 (Φ.Ε.Κ. Α 74/19.5.2017), τροποποιήθηκε το ανωτέρω άρθρο 17 Ν. 1264/1982, το κείμενο του οποίου έχει πλέον ως εξής: «1. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων, των Ελεγκτικών Επιτροπών και τους αντιπροσώπους των πρωτοβάθμιων στις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Την ίδια υποχρέωση έχει για τα Διοικητικά Συμβούλια, τις Ελεγκτικές Επιτροπές και τους αντιπροσώπους των δευτεροβάθμιων στις τριτοβάθμιες, όπως και για τα Διοικητικά Συμβούλια και τις

3^ο φύλλο της υπ' αριθ. 6/2017 απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Προστασίας Συνδικαλιστικών Ελευθεριών και Δικαιωμάτων Δημοσίων Υπαλλήλων.

=====

Ελεγκτικές Επιτροπές των τριτοβάθμιων οργανώσεων. **2.** Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να παρέχει άδεια απουσίας: α) στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της πιο αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, β) στον Πρόεδρο και στον Γενικό Γραμματέα των Εργατικών Κέντρων και Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά οργανώσεις έχουν πάνω από 10.000 ψηφίσαντα μέλη, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, γ) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν από 1.501 μέχρι 10.000 ψηφίσαντα μέλη, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του, δ) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν μέχρι 1.500 ψηφίσαντα μέλη, δεκαπέντε (15) ημέρες το μήνα, ε) στον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα και τον Ταμία των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο αντιπροσωπευτικών δευτεροβάθμιων οργανώσεων δεκαπέντε (15) ημέρες το μήνα, στ) στα υπόλοιπα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο αντιπροσωπευτικών δευτεροβάθμιων οργανώσεων εννέα (9) ημέρες το μήνα, ζ) στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων πέντε (5) ημέρες το μήνα, αν τα μέλη της οργάνωσης είναι 500 και πάνω, η) στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων τρεις (3) ημέρες το μήνα, αν τα μέλη της οργάνωσης είναι λιγότερα από 500, θ) στους αντιπροσώπους στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις, για όλη τη διάρκεια συνεδρίων που συμμετέχουν, ι) στα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Γραμματείας της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους. **3.** Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 2 άδειες απουσίας περιορίζονται σε τριάντα (30) μέρες το χρόνο για τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής ή αλλιώς του Προεδρείου των μη αντιπροσωπευτικών τριτοβάθμιων οργανώσεων, καθώς και για τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, προκειμένου για την αμέσως επόμενη, της πιο

αντιπροσωπευτικής, δευτεροβάθμια οργάνωση, εφόσον αυτή έχει τόσα ψηφίσαντα μέλη όσα αναφέρονται στις περιπτώσεις β και γ, και στο 1/3 του αναφερόμενου στις περιπτώσεις δ, ε, στ, ζ και η χρόνου, προκειμένου για την αμέσως επόμενη, της πιο αντιπροσωπευτικής, οργάνωση για τα αντίστοιχα συνδικαλιστικά στελέχη. 4. Ο χρόνος απουσίας των εργαζομένων κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων θεωρείται χρόνος πραγματικής εργασίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την εργασιακή και ασφαλιστική σχέση. Οι ημέρες απουσίας των εργαζομένων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α, β, γ και δ της παραγράφου 2 είναι με αποδοχές, που καταβάλλονται από τον εργοδότη τους. Οι ημέρες απουσίας των εργαζομένων που αναφέρονται στις περιπτώσεις ε, στ, ζ, η, θ και ι της παραγράφου 2, καθώς και των εργαζομένων της παραγράφου 3 είναι χωρίς αποδοχές. Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλιστικές εισφορές των συνδικαλιστικών στελεχών για τον χρόνο της συνδικαλιστικής άδειάς τους καταβάλλονται από την οργάνωσή τους. 5. Για κάθε διαφωνία σχετική με την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου αποφασίζει, ύστερα από αίτηση της μιας ή της άλλης πλευράς, η Επιτροπή του άρθρου 15. 6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των υπαλλήλων του άρθρου 30. Όπου οι διατάξεις αυτές αναφέρονται σε εργατικά κέντρα καταλαμβάνουν και τα νομαρχιακά τμήματα που υπάγονται στην Α.Δ.Ε.Δ.Υ.». Επίσης, με την παρ. 3 του άρθρου αυτού (19 Ν. 4472/2017) διευκρινίστηκε ρητά ότι «οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 6 του Ν. 2224/1994 (Α' 112) καταργούνται». Στην αιτιολογική έκθεση του νόμου αναφέρεται σχετικά με την επίμαχη διάταξη του άρθρου 19: «Με την προτεινόμενη διάταξη ενοποιείται το θεσμικό πλαίσιο συνδικαλιστικών αδειών που έως τώρα ρυθμιζόταν από διαφορετικά νομοθετήματα προκαλώντας νομικές ασάφειες μέσω αντιφατικών ή αλληλοεπικαλυπτόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο, οι άδειες άνευ αποδοχών καθορίζονται από τον Ν. 1264/1982, ενώ οι άδειες μετ' αποδοχών ρυθμίζονται με τον Ν. 2224/1994. Η ως άνω πολυνομία δημιουργεί σειρά ερμηνευτικών προβλημάτων ειδικά όσον αφορά στις τριτοβάθμιες οργανώσεις, όπου οι ανωτέρω νόμοι αναφέρονται σε διαφορετικά όργανα (Διοικητικό

4^ο φύλλο της υπ' αριθ. Β/2017 απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Προστασίας Συνδικαλιστικών Ελευθεριών και Δικαιωμάτων Δημοσίων Υπαλλήλων.

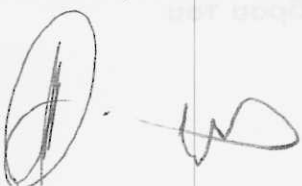
=====

Συμβούλιο, Εκτελεστική Επιτροπή), αλλά και αναφορικά με τις δευτεροβάθμιες όπου οι ημέρες αδειών αλληλοεπικαλύπτονται, ενώ παράλληλα το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας αναλύεται με διαφορετικό τρόπο. Με την προτεινόμενη ρύθμιση δημιουργείται ένα ενιαίο πλαίσιο που ρυθμίζει με ενιαίο τρόπο τις άδειες άνευ και μετ' αποδοχών για τα διαφορετικά επίπεδα συνδικαλιστικών οργανώσεων και καλύπτει τους εργαζόμενους του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα». Ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 24135/458/25.5.2017 ερμηνευτικής εγκυκλίου της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα «Διευκρινίσεις επί της εφαρμογής της υποπαρ. 4 της παρ. 1 του άρθρου 19 «Συνδικαλιστικές άδειες» του Ν. 4472/2017 (Α 74)», το μοναδικό άρθρο της οποίας αναφέρει: «Με το άρθρο 19 του Ν. 4472/2017, αντικαθίσταται το άρθρο 17 του Ν. 1264/1982 (Α' 79) που αφορά στις άδειες απουσίας των συνδικαλιστικών στελεχών, τις οποίες έχει υποχρέωση να παρέχει ο εργοδότης για τη διευκόλυνση της άσκησης των καθηκόντων τους. Στην υποπαρ. 2 της παρ. 1 του άρθρου 19, προβλέπεται η διάρκεια της συνδικαλιστικής άδειας, η οποία κλιμακώνεται βάσει της συγκεκριμένης θέσης που κατέχει το συνδικαλιστικό στέλεχος, του βαθμού της συνδικαλιστικής οργάνωσης και του αριθμού των μελών των εν λόγω συνδικαλιστικών οργανώσεων. Η υποπαρ. 4 της παρ. 1 του άρθρου 19 αφορά στις αποδοχές των συνδικαλιστικών αδειών και καθορίζεται ποιες εξ αυτών είναι αμειβόμενες και ποιες μη αμειβόμενες. Η υποπαρ. 6 της παρ. 1 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι οι άδειες αυτές ισχύουν και για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του άρθρου 30 του Ν. 1264/1982. Αναφορικά με τις αποδοχές των συνδικαλιστικών αδειών των υπαγόμενων στο άρθρο 30 του Ν. 1264/1982 υπαλλήλων, εφαρμογή έχει η παρ. 5 του άρθρου 22 του Ν. 1400/1983 (Α' 156), η οποία παραμένει σε ισχύ».

II. Στην αίτηση αναφέρεται ότι οι 1^η και 2^{ος} αιτούντες, δικαστικοί υπάλληλοι του Πρωτοδικείου Αθηνών και Αντιπρόεδρος και μέλος Δ.Σ., αντίστοιχα, της 3^{ης} αιτούσας, με τις σχετικές υπ' αριθ. 718 και 720/2017 πράξεις του Προέδρου του

Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Αθηνών, υπέστησαν περικοπή των αποδοχών τους για διαστήματα 14 ημερών και 4 ημερών αντίστοιχα, κατά τα οποία έκαναν χρήση συνδικαλιστικής άδειας μετά από την θέση σε ισχύ του τροποποιηθέντος - δυνάμει του Ν. 4472/2017 - άρθρου 17 Ν. 1264/1982 και κατ' αποτέλεσμα, επιβλήθηκε στην 3^η η υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών τους για τις ημέρες συνδικαλιστικής άδειας άνευ αποδοχών. Επικαλούμενοι, δε, ότι εσφαλμένα ερμηνεύθηκε ο νόμος και ότι θα έπρεπε να εφαρμοσθεί το άρθρο 22 Ν. 1400/1983, το οποίο δεν θίγεται από τις διατάξεις του Ν. 4472/2017, ζητούν με την αίτησή τους - όπως αυτή, κατά την άποψη που επικράτησε στην Επιτροπή, εκτιμάται - να αρθεί η αμφισβήτηση υπέρ της δικής τους ερμηνείας, προκειμένου οι δύο πρώτοι να λάβουν τις αναλογούσες αποδοχές για τις ανωτέρω ημέρες συνδικαλιστικής άδειας, που τους περικόπηκαν με τις αναφερόμενες Πράξεις, καθώς και να επιβληθούν σε βάρος του καθ' ου τα δικαστικά τους έξοδα.

Η αίτηση κατ' αρχάς, όπως βάσιμα προβάλλεται από το καθ' ου, απαράδεκτα ασκείται από την 3^η αιτούσα, η οποία, αν και επικαλείται άμεσο έννομο συμφέρον, λόγω της μετακύλισης σε αυτή του βάρους των ασφαλιστικών εισφορών των άνευ αποδοχών συνδικαλιστικών αδειών των 1^{ης} και 2^{ου} αιτούντων, δεν περιλαμβάνεται στα πρόσωπα που κατά νόμο δύνανται να προσφύγουν στην Επιτροπή αυτή προς επίλυση των αμφισβητήσεων που αφορούν τις συνδικαλιστικές άδειες, δικαίωμα που παρέχεται από το άρθρο 17 παρ. 5 Ν. 1264/1982 μόνο στα δύο μέρη της εργασιακής σχέσης, δηλαδή στον εργοδότη και τον εργαζόμενο (άλλωστε, και επί της ουσίας, η επίλυση του ζητήματος που θέτουν προς κρίση οι αιτούντες υπάλληλοι θα καθορίσει άμεσα και χωρίς δυνατότητα διαφορετικής κρίσης την θέση της Ομοσπονδίας, καθισταμένης άνευ αντικειμένου της άσκησης ίδιου ένδικου βοηθήματος αυτής). Περαιτέρω, αντίθετα από όσα το καθ' ου προβάλλει περί αναρμοδιότητας, η αίτηση των 1^{ης} και 2^{ου} αιτούντων αρμόδια εισάγεται στην Επιτροπή αυτή, βάσει της ρητής διάταξης του άρθρου 17 παρ. 5 Ν. 1264/1982, για να συζητηθεί κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 15 παρ. 5, 30 παρ. 5 Ν. 1264/1982, 739 επ. ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις

=====

που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη νομική σκέψη, καθώς και σε αυτή του άρθρου 746 εδ. β ΚΠολΔ. Πρέπει, επομένως να εξετασθεί περαιτέρω και κατ' ουσία.

III. Από την εκτίμηση των καταθέσεων στο ακροατήριο της 1^{ης} αιτούσας (ανωμοτί) και του μάρτυρα των αιτούντων, Παναγιώτη Ιωακειμίδα (ενόρκως), καθώς και των εγγράφων, που νόμιμα προσκομίζουν οι διάδικοι, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

Οι δύο πρώτοι αιτούντες είναι δικαστικοί υπάλληλοι του Πρωτοδικείου Αθηνών και εκλεγμένα μέλη του Δ.Σ. της Συνδικαλιστικής Οργάνωσης με την επωνυμία «Ομοσπονδία Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδος» (Ο.Δ.Υ.Ε.), με τις ιδιότητες της Αντιπροέδρου και του μέλους αντίστοιχα. Με την υπ' αριθ. 718/2017 πράξη του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Αθηνών, περικόπηκαν οι αποδοχές της 1^{ης} αιτούσας για δεκατέσσερις (14) συνολικά ημέρες και συγκεκριμένα για τα χρονικά διαστήματα: α) 19.5.2017 - 22.5.2017 (2 ημέρες), β) 24.5.2017 (1 ημέρα), γ) 29.5.2017 - 30.5.2017 (2 ημέρες), δ) 1.6.2017 - 2.6.2017 (2 ημέρες), ε) 6.6.2017 (1 ημέρα), στ) 9.6.2017 - 12.6.2017 (2 ημέρες) και ζ) 14.6.2017 - 19.6.2017 (4 ημέρες), οπότε έκανε χρήση συνδικαλιστικής άδειας. Επίσης, με την υπ' αριθ. 720/2017 πράξη του Προέδρου, περικόπηκαν οι αποδοχές του 2^{ου} αιτούντος για τέσσερις (4) συνολικά ημέρες και συγκεκριμένα για τα χρονικά διαστήματα: α) 24.5.2017 - 25.5.2017 (2 ημέρες), β) 7.6.2017 (1 ημέρα) και γ) 14.6.2017 (1 ημέρα), οπότε έκανε χρήση συνδικαλιστικής άδειας. Η αιτιολογία στις ανωτέρω Πράξεις ήταν η εξής: «... Με την τελευταία αυτή παράγραφο - σ.σ. την 6 του άρθρου 17 ν. 1264/1982 - (γραμματική διατύπωση του νόμου), σε συνδυασμό με την αιτιολογική έκθεση (πνεύμα του νόμου) προκύπτει με σαφήνεια ότι βούληση του νομοθέτη, όπως ξεκάθαρα διατυπώθηκε στον νόμο, ήταν να δημιουργηθεί ένα ενιαίο πλαίσιο που να ρυθμίζει με ενιαίο τρόπο τις άδειες άνευ και μετ' αποδοχών για τα διαφορετικά επίπεδα συνδικαλιστικών οργανώσεων και να καλύπτει τόσο τους εργαζόμενους του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα. Έτσι, με το νεότερο αυτό νόμο, καταργήθηκε η διάταξη του άρθρου 22 παρ.

5 του ν. 1400/1983, με την οποία οριζόταν ακριβώς το αντίθετο απ' ότι ορίζεται πλέον στην παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 1264/1982, δηλαδή ότι «για τους υπαγόμενους στο άρθρο 30 του ν. 1264/1982 υπαλλήλους, οι από το άρθρο 17 του ίδιου νόμου προβλεπόμενες συνδικαλιστικές άδειες είναι με αποδοχές». Άλλωστε, εάν ο νομοθέτης επιθυμούσε να διατηρήσει τις συνδικαλιστικές άδειες των υπαλλήλων του άρθρου 30 του ν. 1264/1982, δηλαδή να εξακολουθήσει να τις ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο (άλλες με αποδοχές και άλλες χωρίς αποδοχές), δεν θα υπήρχε κανένας λόγος να ψηφιστεί η νέα αυτή διάταξη, αφού ο ίδιος γενικά αριθμός ημερών αδείας και τα ίδια πρόσωπα που τις δικαιούνται προβλεπόταν και από το ν. 1264/1982 και τις προϋπάρχουσες λοιπές διατάξεις, ούτε θα διακήρυττε στην αιτιολογική έκθεση του νόμου με τόσο ξεκάθαρο τρόπο τη βούλησή του να ενοποιήσει το θεσμικό πλαίσιο των συνδικαλιστικών αδειών...».

Η άποψη της Επιτροπής επί του κρινόμενου ζητήματος είναι ότι στο νέο άρθρο 17 Ν. 1264/1982 ο νομοθέτης θέλησε να συμπεριλάβει όλες τις ρυθμίσεις που προηγουμένως προέκυπταν από την ταυτόχρονη ισχύ των Ν. 1264/1982 και 2224/1994, στους οποίους συγκεκριμένα αναφέρεται, και των οποίων οι διατάξεις ρητά καταργούνται. Από την παράλληλη ανάγνωση των κειμένων των προϊσχυουσών διατάξεων και της νέας διάταξης του άρθρου 17, προκύπτει ευχερώς ότι το τελευταίο αποτελεί απλώς συνένωση των κειμένων των πρώτων, χωρίς ουσιαστική διαφοροποίηση, ενισχύοντας την άποψη ότι η τροποποίηση αποσκοπούσε στην ενοποίηση των ρυθμίσεων αυτών των δύο νόμων σε ένα άρθρο. Περαιτέρω, ομοίως από τη γραμματική προσέγγιση του νόμου και της αιτιολογικής του έκθεσης, δεν προκύπτει ότι απασχόλησε τον νομοθέτη ειδικά το ζήτημα των συνδικαλιστικών αδειών των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, και μάλιστα με πρόθεση ανατροπής της προηγούμενης κατάστασης, καθώς ούτε στο άρθρο 19 του Ν. 4472/2017, ούτε στην αιτιολογική έκθεση γίνεται αναφορά στο σχετικό άρθρο 22 παρ. 5 Ν. 1400/1983, επιπλέον όμως μια τέτοιας βαρύτητας νομοθετική αλλαγή, με επίδραση στην κατάσταση πολυάριθμων υπαλλήλων της χώρας, θα αναμενόταν όχι απλά να προκύπτει ευθέως, αλλά και να αιτιολογείται ειδικά. Εξάλλου, εύλογα οι προσβαλλόμενες Πράξεις θεμελιώνονται στο επιχείρημα ότι,

=====

υπό την εκδοχή της διατήρησης της ισχύος του άρθρου 22 παρ. 5 Ν. 1400/1983, αναιρείται εν μέρει ο σκοπός ενοποίησης του θεσμικού πλαισίου των συνδικαλιστικών αδειών, για τον οποίο ο νομοθέτης εισήγαγε τις ρυθμίσεις του άρθρου 19 του Ν. 4472/2017, αφού και πάλι το άρθρο 17 Ν. 1264/1982 ισχύει παράλληλα με το άρθρο 22 παρ. 5 Ν. 1400/1983 και η πολυνομία εξακολουθεί. Ωστόσο, κρίνεται ότι αυτό πρέπει να αποδοθεί σε παράλειψη και αστοχία του νομοθέτη κι ότι δεν αρκεί και δεν πρέπει να καταλήξει σε κρίση περί σιωπηρής κατάργησης του άρθρου 22 παρ. 5 Ν. 1400/1983. Στο ίδιο πνεύμα κινούμενη η αρμόδια Υπουργός εξέδωσε την προαναφερόμενη στην νομική σκέψη ερμηνευτική εγκύκλιο. Σημειωτέον ότι οι ερμηνευτικές εγκύκλιοι είναι πράξεις της Διοίκησης, που εξαντλούν μεν τη δεσμευτική ισχύ τους μέσα στα πλαίσια της Διοίκησης και δεν αποτελούν (κανονιστικές) διοικητικές πράξεις, επειδή όμως εκδίδονται από τους ιεραρχικά Προϊστάμενους των διαφόρων υπηρεσιακών σχηματισμών του Κράτους και των Ν.Π.Δ.Δ. (π.χ. Υπουργοί, Περιφερειάρχες, Γενικοί Γραμματείς, Διοικητές), κατά την άσκηση του προληπτικού ιεραρχικού ελέγχου και με αυτές επαναλαμβάνουν, σχολιάζουν και επεξηγούν τις διατάξεις των νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων και παρέχουν οδηγίες για τον τρόπο εφαρμογής τους, εμπίπτουν στην έννοια των «εντολών» που παρέχονται προς τα υποκείμενα διοικητικά όργανα (αναλόγως και του περιεχομένου τους) και δημιουργούν υποχρέωση συμμόρφωσης προς το περιεχόμενό τους (βλ. ΓνμδΝΣΚ 145/2012' ΣΤΕ 909/2011 ΔΔίκη 2012,140), άρα και στην προκειμένη περίπτωση η άμεση μετά την δημοσίευση του επίμαχου νόμου έκδοση της προαναφερόμενης εγκυκλίου και η ερμηνεία που με αυτή δίνεται, δεν στερείται σημασίας, ούτε μπορεί να αγνοηθεί κατά την προσπάθεια κατανόησης και εφαρμογής των κρίσιμων διατάξεων.

Κρίνεται, επομένως, ότι οι ημέρες κατά τις οποίες οι αιτούντες έκαναν χρήση συνδικαλιστικής άδειας, όπως προσδιορίζονται στις προσβαλλόμενες υπ' αριθ. 718/2017 και 720/2017 Πράξεις του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Αθηνών, είναι με αποδοχές και ότι πρέπει να γίνει

δεκτή η αίτησή τους και να απορριφθεί η αίτηση της 3^{ης} αιτούσας, όπως στο διατακτικό ορίζεται. Περίπτωση επιβολής των δικαστικών εξόδων των δύο πρώτων αιτούντων σε βάρος του καθ' ου δεν συντρέχει, αφού η νομική ασάφεια και η αμφιβολία για την ερμηνεία του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου, δεν εμπίπτουν στην έννοια της, κατ' άρθρο 747 εδ. β ΚΠολΔ, «υπαιτιότητας για την διεξαγωγή της δίκης».

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ με παρόντες τους διαδίκους.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την αίτηση ως προς την 3^η αιτούσα και δέχεται αυτή κατά τα λοιπά.

ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ότι οι ημέρες κατά τις οποίες οι 1^η και 2^{ος} αιτούντες έκαναν χρήση συνδικαλιστικής άδειας, όπως προσδιορίζονται στις αντίστοιχες υπ' αριθ. 718/2017 και 720/2017 Πράξεις του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Αθηνών, είναι με αποδοχές.

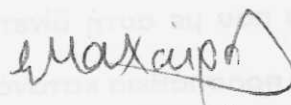
Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, χωρίς να παρευρίσκονται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους, στις 5 Οκτωβρίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Καλλιόπη Ζήκου

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ελευθερία Μαχαίρα